Fby 720

program

13 II 37

Nr. 4 a

scena bydgoska

Sezon 1936/37

cena 20 gr.

Składaj
Twoje Oszczędności
w
K. K. O.
powiatu bydgoskiego
Bydgoszcz
Gdańska 10
Telef. 14-32

PUPILARNA PEWNOŚĆ

Władysław Stoma
Dyrektor Teatru Miejskiego

Wykwintne obuwie Leo

Cukiernia i Kawiarnia

„ROOK'A"

Bydgoszcz, ul. Gdańska 67 - tel. 3511

poleca:

swoją wyśmienitą kawę i ciastka własnego wyrobu oraz śniadania wiedeńskie — dostarcza pieczywo w dom.

Historia teatralnego afisza.

Przeciętny bywalec teatralny nie może wyobrazić sobie przedstawienia bez afisza, czyli programu. Po wyjściu z teatru, rzuca się go obojętnie, jako rzecz niepotrzebną, nie zastanawiając się zupełnie, że przecież ten kawałek zadrukowanego papieru, ma za sobą długą i urozmaiconą przeszłość, że był obiektem dość licznych ewolucji zanim stał się tym, czym jest.

W roku bieżącym mija 507 lat od daty narodzin afisza, może nawet i więcej, lecz najwcześniejszy afisz, jaki się zachował, nosi datę r. 1429 i rok ten z konieczności musimy uważać za pierwszy w historii programu teatralnego.

W stosunku więc do rozmaitych drobiazgów codziennego użytku, afisz jest jednym z najstarszych.

Znacznie starszym od znaczków pocztowych, używania tytoniu, zapałek, zegarków kieszonkowych i t. d. Po raz pierwszy zjawił się w Londynie, gdzie też jest do dnia dzisiejszego przechowany, w muzeum teatralnym. Afisz z r. 1429 jest pięknym pergaminem, ręcznie wykaligrafowanym, a ozdobionym artystycznymi winietami i inicjałami.

Początkowo afisze były swego rodzaju unikatami i tym tłumaczyć należy fakt, że pozostało ich stosunkowo tak bardzo niewiele. Sporządzano je bowiem tylko w jednym egzemplarzu, zwykle na pergaminie i afisz taki, wraz z teatrem wędrował z miasta do miasta. Skoro trupa przyjeżdżała do jakiegoś miasta, afisz wywieszano w najruchliwszym punkcie, aby każdemu mógł wpaść w oko, a po skończonych występach zdejmowano go i wieziono dalej.

Naturalnie tekst tych afiszów, w niczym nie przypominał tekstu dzisiejszych. Afisz był raczej formą zaproszenia na przedstawienie, a nie zawiadomieniem, o nim, jak obecnie. O ile był to teatr prywatny jakiegoś możnego lub panującego, w jego imieniu zapraszano na przedstawienie, jeśli był teatrem wędrownym, zapraszał dyrektor trupy. Nikomu też wówczas nie przyszło na

myśl, aby wymienić nazwiska występujących w sztuce. Zwyczaj ten wprowadzono dopiero w r. 1770, a więc w trzysta kilkadziesiąt lat później.

Również i pod względem stylistycznym były ogromne różnice. Afisz ówczesny utrzymany był w tonie przesadnym, patetycznym, niejednokrotnie uniżonym. Jednym słowem, przypominał nieco obecne afisze cyrkowe lub kinowe, w bardzo podrzędnych, prowincjonalnych miasteczkach.

Z chwilą, gdy afisze zaczęto drukować na papierze, sporządzano je w większych ilościach, tym bardziej, że miały one przez pewien okres podwójne znaczenie. Służyły nie tylko jako zawiadomienie o widowisku, ale były zarazem biletem wstępu na salę. Kto bowiem nabywał afisz, naturalnie za odpowiednią cenę, nabywał prawo wejścia.

Stosunkowo dość wcześnie, z afiszem teatralnym związała się reklama handlowa. Widząc rozpowszechnianie się afiszy, kupcy zaczęli wykorzystywać je dla celów ogłoszeniowych. W muzeum teatralnym w Londynie, w niezłym stanie, znajduje się kilka afiszów z XVIII w., zrobionych z ciasta i czekolady. Koncesję na tego rodzaje „słodkie programy teatralne" uzyskał pewien przedsiębiorczy Amerykanin. Wyrabiał je z cienkiego słodkiego ciasta, na którym z czekolady pięknie wykonane literki, objaśniały tytuł sztuki i nazwiska grających. Był to pomysł bardzo dowcipny, afisz taki z powodzeniem mógł zastępować obecne bombonierki. Piękna pani, siedząca w loży, rozczulając się sztuką, na pocieszenie chrupała afisz, lub delektowała się jego literkami.

Afisz teatralny w Polsce ma też ciekawą i urozmaiconą historię.

Po raz pierwszy ukazał się przed 172 laty, a więc w r. 1765. Było to 19 listopada, kiedy oficjalnie otwarto dla publiczności teatr królewski, jako teatr płatny i gdy na mieście rozlepiono afisze, będące prototypem dzisiejszych. Tekst tego afisza, zapowiadającego komedię Bielawskiego, był następujący:

Pierwszorzędna KAWIARNIA - RESTAURACJA - COCTAIL BAR
POD ORŁEM
Codziennie dancing od godziny 9 wieczorem.
Rewia artystyczna.
PALAIS DE DANSE ulica Marcinkowskiego 4.
Występy pierwszorzędnych sił artystycznych.

Aktorowie J. M. M-ći
Komedyów Polskich
bądą Reprezentowali 19 listopada
N A T R E T Ó W·
Komedia w trzech aktach
z dwiema balletami.
Początek będzie o 6 godzinie
i będzie się płacić.

1	Billet do Cirkułu	tynf 9
1	Billet do pierwszego piętra	9
1	Billet do loży w Parterze w Cirkulu N-ry 11	9
1	Billet do drugiego piętra	4
1	Billet do loży w Parterze	6
1	Billet do Parteru szostaków	7
1	Billet do trzeciego piętra szostaków	5

Billety od południa będą przedawane w operalnyi.

Od przedstawienia „Natrętów“ w Teatrze Królewskim, afisz coraz częściej ukazuje się na murach Warszawy. Staje się już nieodzowny, bez niego nie można sobie wyobrazić przedstawienia.

W kilka lat po upadku powstania styczniowego, gdy nieszczęśliwe Królestwo gnębi fala coraz większych represji ze strony rządu rosyjskiego, przychodzi i kolej na afisze teatralne.

Z rozporządzenia władz muszą one być drukowane w dwóch językach: polskim i rosyjskim. Pierwszy tego rodzaju afisz ukazał się dnia 22 marca 1867 r., ostatni zaś 4 sierpnia 1915 roku. Z okresu okupacji rosyjskiej i gwałtownego prześladowania polskości, której jednym z najgorliwszych rzeczników był zawsze teatr, należy przypomnieć dwa afisze z r. 1872 i 1873.

Dnia 1 marca 1872 r. w teatrze Wielkim, na benefis Heleny Modrzejewskiej, wystawiono po raz pierwszy tragedię Słowackiego „Maria Stuart“. Jednakże ówczesna cenzura nie pozwoliła na uwidocznienie nazwiska autora. Na afiszu widniały jedynie litery J. S.

To samo mniej więcej powtórzyło się w rok po tym, tylko jeszcze z większymi zmianami.

26 kwietnia 1873 r. również w teatrze Wielkim obchodził benefis Jan Królikowski, wybierając „Mazepę“ Słowackiego na dzień swego aktorskiego święta. Na afiszu, jako autor, figurował p. J. S· przy tym cenzura osobę króla zmieniła na księcia. Słowo „król“ w pojęciu bowiem moskiewskich czynowników mogło budzić niebłagonadiożne myśli.

Jest jeszcze jeden bardzo ciekawy afisz z teatru Narodowego z datą 29 listopada 1830 r. z tego przedstawienia, które zostało zerwane przez wybuch powstania. Dnia tego, a raczej wieczoru, grano „Bankructwo partacza“, krotochwilę ze śpiewami, komedię z francuskiego „Król migdałowy“ oraz operę Scribe‘a i Malesville‘a „Drugi rok, czyli i któż winny“. Na afiszu tym widnieje bardzo charakterystyczna notatka ówczesnego aktora i bibliotekarza Józefa Świergockiego, dotycząca „Króla migdałowego“.

„Miał być grany, ale dla słabości nagłej Niwińskiego, miano grać „Co głowa to rozum", ale nie grano, bo o 8 wieczór rozpoczęła się rewolucja".

Takie są mniej więcej ważniejsze daty z dziejów afisza polskiego, dziś uważanego za pospolity druk, nie mający żadnego znaczenia.

Lecz obok swego codziennego, informacyjnego znaczenia, afisz odgrywa ogromnie ważną rolę przy wszelkiego rodzaju studiach i badaniach historii teatru. Polska literatura teatrologiczna jest na ogół dość szczupła, afisz oddaje więc nieocenione usługi, będąc niejednokrotnie wyłącznym i autentycznym źródłem informacji, udzielającym rzeczowych danych z historii teatru, piśmiennictwa i aktorstwa polskiego.

Jan Sokolicz Wroczyński, („Scena Polska").

Mary Gabrielli

Orient Henna Shampoon

farbuje włos przez zwykłe mycie.

12 kolorów

Wszędzie do nabycia, napewno w drogerii

„Monopol" Fr. Bogacz
Bydgoszcz, ul. Dworcowa 14

FUTRA

WIELKI WYBÓR!

Feliks Jaworski

PIERWSZORZĘDNE SPECJALNE PRZEDSIĘBIORSTWO FUTRZANE

TELEFON 13-41 **BYDGOSZCZ** DWORCOWA 35

Każdy smakosz dobrze wie

że największy wybór zawsze świeżych delikatesów
znajdzie w najstarszej i najpoważniejszej firmie

St. Zimoch

Bydgoszcz — Niedźwiedzia 7 — Telefon 16-48

Obsługa fachowa — wykonuje natychmiast zlecenia telefoniczne.

Na dobrą kawę i wyśmienite ciastka
lub najlepszej jakości potrawy i napoje
tylko do

Najmodniejszej KAWIARNI wzgl. Pierwszorzędnej RESTAURACJI

SZMELTERA

Gdańska 30 Tel. 28-32 Krasińskiego 1

BILANS ARTYSTYCZNY
od dnia 28. VIII. 1936 do 17. II. 1937 r.

DRAMAT.

Nr. b.	Autor	Tytuł sztuki	Dzień premiery	Uwagi
1.	Ruszkowski	Mąż z grzeczności	29. 8. 36	grany i dla młodz.
2.	Al. Hr. Fredro	Wielki człowiek do małych interesów	5. 9. 36	grany i dla młodz.
3.	Fodor	Matura	12. 9. 36	
4.	Konczyński	Zburzenie Jerozolimy	26. 9. 36	
5.	Grzymała-Siedlecki	Czwarty do brydża	24. 10. 36	
6.	Buss-Fekete	Trafika Pani Generałowej	7. 10. 36	
7.	Słowacki	Fantazy	28. 11. 36	grany i dla młodz
8.	Bałucki	Dom otwarty	19. 12. 36	grany i dla młodz.
9.	Foland	Bessie	9. 1. 37	
10.	Kiedrzyński	Serce na wolności	30. 1. 37	

PRZEDSTAWIENIA DLA MŁODZIEŻY.

Nr. b.	Autor	Tytuł sztuki	Dzień premiery	Uwagi
1.	Konczyński	Królewna Lilijka	4. 12. 36	
2.	Popławski	Hajduczek	17. 2. 37	

DZIAŁ MUZYCZNY.

Nr. b.	Autor	Tytuł operetki	Dzień premiery	Uwagi
1.	Lehar	Carewicz	10. 10. 36	
2.	Kalman	Diabelski jeździec	31. 10. 36	
3.	Gilbert	Katia tancerka	21. 11. 36	
4.	Nedbal	Polska krew	12. 12. 36	
5.	— — —	Na bydgoskiej fali (rewia)	31. 12. 36	
6.	Brodszky	Zakochana Królowa	16. 1. 37	
7.	Raymond	Jego wielka miłość	13. 2. 37	

Najmodniejszy Salon Kapeluszy Damskich

„Au Chic Parisien"

właśc.: Helena Krollówna

Bydgoszcz, ulica Dworcowa nr. 18,

poleca swój magazyn bogato zaopatrzony w najnowsze modele

(Przyjmuję asygnaty Spółdzielni „Kredyt")

NOWE ZACISZE

RENOMOWANA JADŁODAJNIA

przy ul. Śniadeckich 3 (róg Gdańskiej), Tel. 23-49

Na świeżych i zdrowych produktach oparta kuchnia, zapewnia Szanownej Klienteli zdrowie i prawdziwe zadowolenie. Naprawdę smaczne i tanie potrawy jarskie i mięsne.

Obiady z 3-ch pełnych lub 4-ch półporcjowych dań **1 zł,** z 2-ch dań **90 gr,** w abonamencie **90** i **80 gr.**

Małe obiady z 3-ch dań **60 gr. Kolacje 60, 80 i 100 gr.**

Duże urozmaicenie jadłospisu. **Kawa, Herbata.** Bez dopłaty za usługę.

Bilard automatyczny.— Gry towarzyskie. – Wybór pism.

Najbardziej

elegancki magazyn naszego miasta

Stanisław Grzegorzewski

Mostowa 9, tel. 13-72

poleca po najniższych cenach

płaszcze, sukienki, bluzeczki

oraz znane ze swej dobroci obuwie

Ostatnie modele radioodbiorników „TELEFUNKEN" na dogodnych warunkach spłaty poleca

ZAKŁAD ELEKTRO-TECHNICZNY

W. TYBORSKI

właściciele: Wacław Tyborski i Józef Weyna

wykonuje *solidnie i tanio instalacje światła, siły i radia*

Sprzedaż: *żyrandoli, grzejników, aparatów radiowych i wszelkich przyborów elektro-technicznych po cenach konkurencyjnych.*

BYDGOSZCZ, ulica Śniadeckich 25 — tel. 35-15.

F. KRESKI

BYDGOSZCZ, ulica Gdańska nr. 9

poleca

Szkło, porcelanę, żyrandole

Sprzęty domowe i kuchenne

Marian Domosławski
reżyser operetki

Restauracja i

Hotel Gelhorn

przy Dworcu

Tu stołuje się i mieszka WP. dobrze i tanio!

Proszę się przekonać!

Barbara Halmirska

Najbliższe premiery:

1. **Sztuka Lavary'ego w 7 obrazach p. t.**

„PIERWSZY LEGION"

(WIARA I WIEDZA)

Rzecz dzieje się współcześnie w Kolegium OO. Jezuitów w wielkim mieście Stanów Zjednoczonych Ameryki.

2. **O. Feliksa i W. Goetze'go operetka w 3 aktach p.t**

„ADRIENNE"

Rzecz dzieje się za panowania króla Sasów Augusta Mocnego. Głośną bohaterką jest słynna aktorka komedii francuskiej Adrianne Lecouvreur. Rolę tytułową kreować będzie p. **Mary Gabrielli**.

Dbaj o piękność, a będziesz zawsze miała powodzenie.

Obowiązek każdej kulturalnej Pani

dbać o ładny wygląd.

„Fachowe Siły"

w Instytucie Piękności „Halina"

BYDGOSZCZ, Marsz. Focha 14

Telefon 38-53

udzielają bezpłatnych porad jak osiągnąć i zachować piękność.

(NIE FARBA)

przywraca SIWYM WŁOSOM PIERWOTNY KOLOR

MAG Nr. 1

usuwa łupież i zapobiega wypadaniu włosów.

Żądać wszędzie!

Polska Żegluga Rzeczna

„VISTULA"

Sp. z ogr. odp.

Oddział w Bydgoszczy

Ul. Grodzka 21. Tel. 30-30 i 11-96

Korzystajcie z przewozu towarów drogą wodną!

Jest to najtańszy i najdogodniejszy transport!

Regularne codzienne linie pospieszne i holownicze na całej długości Wisły i zatoce Gdańskiej.

Największy własny tabor żeglugowy.

Oddziały i Agentury:

Tarnobrzeg, Sandomierz, Puławy, Warszawa, Wyszogród, Płock, Włocławek, Łódź, Toruń, Bydgoszcz, Grudziądz, Tczew, Gdańsk, Gdynia.

Cukiernia Kawiarnia „Ziemiańska"

dawn. Kucharski, Długa 29, tel. 3211.

Poleca:

Dobrą kawę i wyborne ciastka. Przyjmuje zamówienia w zakresie cukierniczym po cenach przystępnych.

Irena Sobołtówna i Eugeniusz Wojnar

PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT TECHNICZNYCH

Inż. A. GADZIŃSKI i SKA

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Telefon 3393 BYDGOSZCZ Dworcowa 42

Wykonuje: instalacje

ogrzewań centralnych, wodociągów, kanalizacyj, gazu etc.

Posiada na składzie: materiały instalacyjne jak wanny, piece kąpielowe, fajanse sanitarne, armaturę mosiężną i niklowaną, rury i łączniki do rur i inne materiały instalacyjne.

Techniczne wypracowania projektów i kosztorysów. — Zaprzysiężony rzeczoznawca sądowy.

Oszczędza ten
kto kupuje wprost z fabryki

KRAWATÓW
SZELEK
i CZAPEK

Stałe nowości w wielkim wyborze

„O V I T" F. OSIEŃSKI
Fabryka krawatów, szelek i czapek
Bydgoszcz, Marsz. Focha 16
Hurt Detal

Zał. 1843 r. Zał. 1843 r.

C. Siebert

właśc. W. Jarinowa

BYDGOSZCZ

ul. Gdańska 1-3 Telefon nr. 12-26

najstarszy magazyn na miejscu

poleca:

Bieliznę damską i męską,
trykotaże, artykuły dziecięce
i towary galanteryjne.

A. MARCINIAK Sp. z o. o.

HURT **Bydgoszcz, Długa 6, tel. 13-43 i 28-99** DETAL

Poleca: **Żyrandole elektr. i nowoczesne oprawy oświetl. własnego wyrobu!**

Odbiorniki radiowe „Elektrit", „Philips", „Kosmos", „Telefunken" i inne.

Artykuły elektryczne i radiowe

Szkło oświetleniowe elektr. i gazowe. Materiały techniczne.

Czekoladki i wyroby cukiernicze najsmaczniejsze u **Grey'a**

Firma od 65 lat przodująca w Bydgoszczy.

Natalia Morozowiczowa

MARIA HIRSZ-LANGEROWA

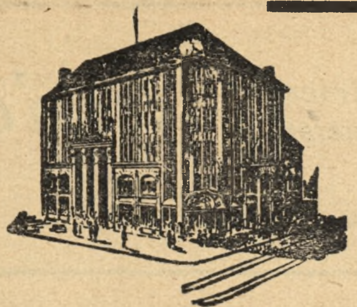
TEL. 10-96 BYDGOSZCZ GDAŃSKA 33

Wykwintna galanteria męska

Polecamy również bogato zaopatrzone działy:

Pończochy damskie, rękawiczki, ostatnie modele torebek

Bilety kolejowe kupuje się tylko w polskim biurze podróży „ORBIS", Bydgoszcz, Dworcowa 2, tel. 36-67.

Jedwabie — Wełna — Konfekcja damska
Strój-Konfekcja męska

GALANTERIA - OBUWIE

Be De Te
BYDGOSKI DOM TOWAROWY

Gdańska 15 **BYDGOSZCZ** Tel. 3354 i 3017

„JEGO WIELKA MIŁOŚĆ"

Operetka w 3-ech aktach (8 obrazach) Pawła Beyera i Heinza Hentschke. Muzyka Freda Raymonda. Polska wersja: Jerzego Waldena.

OSOBY:

Senator Renius	Lucjan Dytrych
Inżynier Jan Renius, jego syn	Mieczysław Serwiński
Mister Brown, impresario	Marian Domosławski
Wera van Leon	Mary Gabrielli
Mizzi Heuberger	Barbara Halmirska
Harry Holter	Stanisław Iwański
Singh, przedstawiciel Radży Ivapuru	Witold Rychter
Aga, jego sekretarz	Zbigniew Koczanowicz
Baron Ksawery Brambacher	Zdzisław Nowakowski
Dyrektor przedsiębiorstwa Reniusa	Stefan Lochman
Pani Hansen, właścicielka pensjonatu	Natalia Morozowiczowa
Tukalla, indyjska tancerka	Irena Soboltówna
Dyrektor lokalu w Barcelonie	Edward Ziemski

Finansiści, gitarzyści, goście, girlsy, tancerki indyjskie, kapłani indyjscy, przekupnie, służba. Rzecz dzieje się w Ameryce, Europie i Indjach współcześnie.
Obraz I. Posiedzenie koncernu Reniusa. Obraz II. Na tarasie „Grand Hotelu". Obraz III. W drogę po szczęście. Obraz IV. W Barcelonie. Obraz V. W Bombaju. Obraz VI. Święte ogrody Ivapuru. Obraz VII. Cel osiągnięty. Obraz VIII. Halli-Hallo! **Antrakty: po obrazie III. i IV.**

ATRAKCJE:

W akcie II. obraz IV-ty: Nr. I. **„Hiszpańskie gitary"** - Stanisław Iwański, Revellersi - Tancerki Nr. II. **„Kochaj mnie"** — Mary Gabrielli. Nr. III. **„Nocą gdy świat tonie w mgle"** — Mary Gabrielli — Barbara Halmirska — Zespół taneczny. Nr. IV. **Bobby-excentric.** Nr. V. **„Fox elektryczny"** — primabalerina Irena Soboltówna — Eugeniusz Wojnar i Zespół. W akcie III. obraz VI-ty: **„Święto Ivapur"** — Primabalerina Irena Soboltówna — Eugeniusz Wojnar i Zespół.

Reżyser:	Kierownik choreografii:	Kapelmistrz:	Dekoracje:
Marian Domosławski	**Eugeniusz Wojnar**	**Karol Kulecki**	**Jan Hawryłkiewicz**

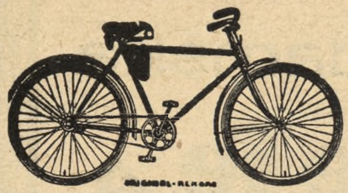
NAJWIĘKSZĄ ZBIORNICĄ OSZCZĘDNOŚCI JEST

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA BYDGOSZCZY

w Bydgoszczy, ulica Jagiellońska nr. 4.

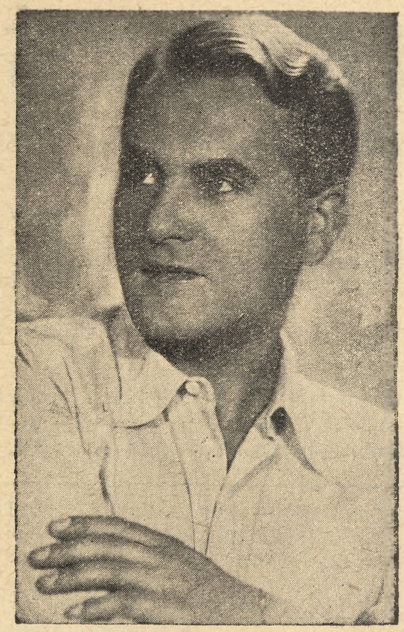
Telefon 20-06 i 20-07

W podróż tylko przez „ORBIS" — Bydgoszcz, Dworcowa 2 — telefon 36-67.

ORIGINAL
REKORD

NAJLEPSZY ROWER

Stanisław Iwański

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI

IGNACY KOWALCZYK

Umundurowanie i mody męskie

Wielki wybór materiałów stale na składzie.

Bydgoszcz, Śniadeckich 13, tel. 1844

HOTEL i RESTAURACJA

Gastronomia

właśc. H. Katorski

Tel. 3340 Tel. 3841

Irena Soboltówna i Eugeniusz Wojnar

Najnowsze modele radioodbiorników na rok 1936-37
oraz ostatnie nowości żyrandoli i lamp nocnych
po cenach konkurencyjnych poleca:

P. MICHALSKI

ZAKŁAD ELEKTRO — RADIOTECHNICZNY

Telefon 32-07 BYDGOSZCZ Gdańska 39

Wykonuje również wszelkiego rodzaju instalacje jak: siły, światła radia itd., oraz naprawy w zakres wchodzące.

R. STENZEL

BYDGOSZCZ Gdańska 5
Dworcowa 75

Cukiernia i Kawiarnia

poleca znane z swej jakości wyroby cukiernicze

Zdzisław Nowakowski

ADAM MIKOŁAJSKI

Zakład Krawiecki

Wykwintnej Garderoby damskiej i męskiej
oraz poszycia futer

Obfity wybór materiałów krajowych
i zagranicznych stale na składzie

BYDGOSZCZ, Pomorska 7

Tel. 1444 (w pobliżu Gdańskiej i Dworcowej) Tel. 1444

„Jego wielka miłość"

(Na marginesie)

W poszukiwaniu nowych pomysłów i nawet formy dla teatrów muzycznych, jedną z ostatnich rewelacyjnych utworów operetkowych jest najnowsza operetka Freda Raymonda **„Ball der Nationen"**, grana od dwóch lat z olbrzymim powodzeniem na wszystkich scenach europejskich. Nowość ta, łącząca w sobie wszystko to, czego wymaga się dzisiaj od widowisk muzycznych, posiada ten właściwy, pełnowartościowy charakter widowiska, które dostarczyć może maksimum wrażeń, a więc: żywą akcję przenoszoną za pomocą 8-miu obrazów scenicznych, z Ameryki do Europy, z Europy do Indii, fascynującą intrygę, trzymającą widza w napięciu, a przede wszystkim oryginalną, pełną inwencji utalentowanego kompozytora - instrumentalisty muzykę. Egzotyczne tło poszczególnych obrazów, urozmaicone tańcami, nadaje całości to właśnie co tak porywa i zachwyca! Nowość ta, wystawiona w Teatrze Miejskim w Bydgoszczy p. t. **„Jego wielka miłość"** jest prapremierą na scenie polskiej i niewątpliwie zainteresuje publiczność, zyskując uznanie prawdziwych melomanów lżejszej muzyki. **„Jego wielka miłość"** jest bezwątpienia jedną z tych operetek, którą się słucha z wielkim zainteresowaniem, takie jest ogólne zdanie prasy zagranicznej.

Mieczysław Serwiński

Swój do swego
po los do Rzannego

Bydgoszcz, Gdańska 25 — Tel. 33-32

Kolektura — Specjalny skład wyrobów tytoniowych.

BŁAWATY-JEDWABIE
FIRANY

Czesław
Borys
PLAC TEATRALNY 4

Tel. 37-08 i 31-34

Cukiernia - Kawiarnia

Café-Club

WŁAŚCICIEL: FRANCISZEK NIEWIECKI

Gdańska 22, telefon 23-70

Pierwszorzędny lokal towarzyski.

Poleca ciastka i kawę dla najwybredniejszych smakoszy.

Kronika Teatralna.

Uczczenie zasług Nuny Młodziejowskiej-Szczurkiewiczowej w Wilnie.

Starsze społeczeństwo wileńskie uczciło pobyt twórczyni odrodzonego teatru polskiego w Wilnie, p. Nuny Młodziejowskiej-Szczurkiewiczowej, bankietem, na którym jednocześnie podniesiono wielkie zasługi artystki dla teatru polskiego na całych dzisiejszych kresach północno-wschodnich. Uczczenia zasług dokonano także w czasie ostatniej tzw. „Środy literackiej", urządzanej stale przez sfery literackie i artystyczne Wilna. P. Nuna Młodziejowska-Szczurkiewiczowa i tutaj była powodem wielkiej owacji. Referat o zasługach artystki, uwzględniający historycznie całą jej działalność, jako dyrektorki i aktorki, wygłosił prezes syndykatu dziennikarzy wileńskich, krytyk miejscowy dr Charkiewicz·

Teatr w pociągu.

W Ameryce na linii Nowy Jork—Floryda dołączany jest do pociągów luksusowych wagon-teatr, w którym odbywają się normalne przedstawienia teatralne. Nowość tę mają zamiar wprowadzić u siebie i inne amerykańskie towarzystwa kolejowe.

„Dziady" w Bułgarii.

Dyrektor Teatru Narodowego w Sofii Borys Jocow przyjeżdża w styczniu do Warszawy, celem nawiązania kontaktu z polskim światem teatralnym. W lutym mają być wystawione w sofijskim teatrze „Dziady" Mickiewicza w inscenizacji i reżyserii Leona Schillera. Równocześnie ma się odbyć w Sofii wystawa projektów dekoracyjnych polskich malarzy-dekoratorów.

„Halka" w Berlinie.

Dnia 10 listopada ub. r. odbyła się w Berlinie w „Staatsoper" przy „Unter den Linden" premiera „Halki" Moniuszki. Dyrygował Leo Blech, reżyserował dyr. Strohm; Halkę śpiewała Tiana Lemnitz, Jontka Marcel Wittrisch.

„Nieboska komedia" w Budapeszcie.

Dnia 11 listopada ub· r. Teatr Narodowy w Budapeszcie wystawił po raz pierwszy na Węgrzech „Nieboską komedię" Z. Krasińskiego. Hrabiego Henryka grał Fr. Taray, Pankracego Fr. Kiss. Sztukę inscenizował i wyreżyserował dyr. A. Nemeth, który niedawno gościł w Warszawie.

Zgon Pirandella.

Słynny dramaturg włoski, były dyrektor teatrów w Rzymie, Turynie, Mediolanie — Luigi Pirandello — zmarł na zapalenie płuc dnia 10 grudnia 1936 r. Urodził się 28 czerwca 1876 r. w Girgenti na Sycylii. Rozgłos zdobył powieścią „Cień Macieja Paskala", która jest jednym z najpiękniejszych włoskich utworów literatury beletrystycznej. Z utworów dramatycznych najgłośniejsze: „Światło Sycylii, „Sześć postaci scenicznych w poszukiwaniu autora", „Rozkosze uczciwości" i „Henryk IV". Charakterystyczny sposób pisania, jaki był właściwy temu dramaturgowi, nazwano pirandelizmem. W r. 1929 zostaje członkiem królewskiej akademii włoskiej. Pirandello pozostawił w swym dorobku literackim około 400 nowel i 45 utworów dramatycznych. W r. 1934 otrzymał nagrodę literacką Nobla. Napisał kilka trylogii dramatycznych, z których nie wszystkie były dotąd wystawione i to miało być poniekąd jedną z przyczyn depresji psychicznej, jaka go nie opuszczała przez cały ciąg choroby.

Pierwszy telewizyjny teatr w Londynie.

Brzmi to nieprawdopodobnie jak bajka, a przecież jest faktem, że na londyńskiej wystawie radiowej zainstalowano w tzw. olimpijskiej hali pierwszy na świecie teatr telewizyjny i oddano go do publicznego użytku. Wynalazca jest Szkotem i nazywa się inż. John Logie Baird, liczy w tej chwili 48 lat i pracuje dalej nad udoskonaleniem wynalazku twierdząc, że zdoła jeszcze uzyskać odbicia obrazów plastyczne i kolorowe. Stację nadawczą tego teatru zainstalowano w tzw. pałacu aleksandryjskim, budowa jej i urządzenie kosztują ponad sto tysięcy funtów. Stacyj odbiorczych jest w chwili obecnej już siedem i koszt budowy każdej z nich wynosi ponad 100 funtów. Obrazy uzyskiwane w teatrze telewizyjnym mają w tej chwili rozmiary 18×25 cm, są zdumiewająco wyraźne i nie drgające, jak to było np. przy pierwszych filmach. Do tej pory nadawano tylko filmy, koncerty i wykłady, nadawanie całych specjalnych spektakli jest sprawą najbliższej przyszłości, zależną tylko od względów organizacyjnych, a nie techniczno-telewizyjnych. Pierwszymi aktorami, których oglądano w teatrze telewizyjnym, byli: Elżbieta Bergner, Charles Laughton, Jessie Mathews i Jack Buchanan. Wynalazek zapowiada nową epokę nie tylko w radio i kino, ale i w teatrze.

Pijcie wina i miody

H. Makowskiego

z KRUSZWICY

SKŁAD TOWAROWY w BYDGOSZCZY, FARNA nr. 1

Lucjan Dytrych

Czyszczenie dywanów

Dr. PROEBSTEL i Ska

Farbuje

Czyści

Pierze

Pierwszorzędne fachowe wykonanie
Terminowa dostawa

Filie: **Bydgoszcz, ul. Dworcowa 2, ul. Gdańska 54**

Czyszczenie kilimów i kołder

Halina Michalska

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE
ROMANA ŻUROWSKIEGO

„LESZCZKÓW"

BYDGOSZCZ, ul. Gdańska 20a, tel. 29-19.

Zapraszamy uprzejmie J. W P. do łask. obejrzenia nowośc sezonu, które są wyrazem wytworności i dobrego smaku.

Samodziały Leszczkowskie są wyrabiane w 100% z najlepszej wełny Polskiej. — Wykonane w oryginalnych barwach i wytwornych deseniach — pod kierunkiem artystów. —

Doskonałe na płaszcze, ubrania, kostiumy zarówno dla Pań, jak i Panów.

Piosenki z operetki „Jego Wielka Miłość".

Duet Mizzi–Harry

wykona: Barbara Halmirska i Stanisław Iwański.

Harry: Życie dobre strony ma
Gdy jesteś sam.

Mizzi: Dzisiaj tamta, jutro ta...
Masz wybór dam.

Harry: Aż przyszła jakaś gęś, głupia jak kołek

Mizzi: Napozór głupia gęś, a da ci szkołę.

Harry: Żyłeś sobie jak ten pan,
Jak pan — jak król.

Mizzi: Nagle koniec. Żadnych zmian.
I buzię stul.

Harry: Zapadła klamka już

Mizzi: Bezemnie ani rusz.

Oboje: To właśnie jest harmonia dusz.

Refren:

Harry: Kiedy człowiek się ożeni
Ha, trudno: ha! Skończone.

Mizzi: Co znaczy: „Ha, skończone"?

Harry: „Ha" znaczy „ha"... Ma żonę.
Całe życie się odmieni
Już od dziś dnia — skończone...

Mizzi: Żona ci da: „skończone"...

Harry: Ach! Nie bądź taka zła

Mizzi: A poskarż się, że jest ci źle.

Harry: Ja się nie skarżę, nie... Ja cieszę się...

Oboje: Kiedy człowiek się ożeni,
Hahahaha — hahaha!
Całe życie się odmieni,
Hahahaha — hahaha!
Hahaha — hahaha!
Ha!

Pieśń Wery.
Wykona: Mary Gabrielli.

Raz tu... raz tam... raz tu... raz tam...
To mój los... smutny los...
Choć cały świat napozór znam,
Lecz nigdzie nie brak trosk.
Coś w świat mnie pędzi... Dalej... Nie wiem gdzie...
W pogoni za czem? Po co? Wszędzie jest mi źle...
Dlaczego? Dlaczego?
Los obcy tak gna?

(nieoczekiwanie)

Uwaga... Dzwonek... Kurtyna
Zaczyna się gra...

Refren:

Wielki świat ma wiele scen
Lecz jest wszędzie taki sam.
Życie mija tak jak sen
Choć dziś tu, a jutro tam.
Czym jest świat? Czym jestem ja?
Kto mi tę odpowiedź da?
Los po całym świecie gna
Tyle lat... Co dnia, co dnia...
Chociaż zawsze suche mam oczy,
Robak smutku serce mi toczy.
Więc gram swą komedię i komedię gra świat,
A szczęście tymczasem nagle skrycie ktoś skradł.
Wielki świat ma wiele scen...
Wszystkie znam i wszędzie źle...
Ale gdy się skończy sen,
Nie wiem, gdzie przebudzę się.

Pieśń Singha.
Wykona: Witold Rychter.

Tak, oto słońce... To słońca jest wschód...
Sen stał się jawą i sprawdził się cud.
Dziś wszystkie życia troski
Twój uśmiech skreślił boski
Jeśli to sen — całe życie chcę śnić...
Życie jest piękne — Tak dobrze jest żyć...
Dziś każdą krzywdę i ból wybaczę...
Dziś jeśli płaczę — to nic... Ja ze szczęścia tak płaczę.
Dziś dobrze wiem, żeś ty mój los.
Tak mi było ponuro i źle
Ale wszystko dziś zmieniło się
Dziś już dobrze wiem, że warto żyć.

Duet taneczny Wera-Mizzi.

Wykona: Mary Gabrielli — Barbara Halmirska.

Mizzi: Jestem dziś w humorze
Ciągle śmieję się,
I tak mi się chce
Potańczyć...

Wera: Nawet gdy sercem ból owładnie,
Nie poddaję się,
Tylko wołam: chcę
Potańczyć!...

Mizzi: Tak tańczyć mogę cały dzień bez tchu

Wera: A kiedy przyjdzie noc — nie pragnę wcale snu.

Refren:

Nocą, gdy świat tonie w mgle
Zaczyna miłość nocne rządy swe
I łączy serca z sobą parami po dwa...
Ja, tylko ja,
Samotna...
Nocą, gdy świat tonie w mgle,
Zaczyna miłość nocne rządy swe...
Ja na nic już nie czekam... Noc dobrze znam...
Serce w nocy mam
Samotne...
A przecież tak niewiele brak:
Serca — co bije z moim w takt...
Ach! żeby ktoś me serce raczył przyjąć...
Nie chcę wiecznie być niczyją,
Nocą, gdy świat tonie w mgle,
Zaczyna miłość nocne rządy swe...
I łączy serca z sobą parami po dwa...
Dlaczego ja
Samotna?

ŚNIADALNIA

FIRMY

BACON EXPORT GNIEZNO S. A.

w BYDGOSZCZY

przy ulicy Gdańskiej 10 (I-sze piętro)

słosuje zasadę:

— *Taniość*

— *Wykwint*

— *Higiena*

— *Czystość*

— *Uprzejmość*

Otwarta codziennie od godz. 8 do 22-ej.

„BAR OKOCIMSKI"

GDAŃSKA 81, tel. 1841.

Poleca:

Znane ze swej dobroci kuchnie oraz dania „à la fourchette" specjalność ryby i sałatki włoskie. — Znakomite porcje barowe po 60 gr oraz kanapki firmowe po 10 groszy.

Trunki krajowe i zagraniczne

NAJWIĘKSZY DOM DELIKATESÓW

BENON JAGŁA

BYDGOSZCZ, PLAC TEATRALNY, TEL. 14-62

Poleca największy wybór

delikatesów, win i wódek krajowych i zagranicznych.

Drób - dziczyzna.

Pierwszorzędny Zakład Fryzjerski

DLA PAŃ i PANÓW

Trwała i wodna ondulacja

ROMAN FORMANOWSKI

Mostowa 12, tel. 38-56

Wielki wybór kosmetyków i perfumerii

„Eau de Lavande"

jest niedościgniona

do nabycia tylko

w DROGERII POD „ŁABĘDZIEM"

Bydgoszcz, ulica Gdańska nr. 5. Telefon 38-29.

Bydgoska Fabryka Środków Spożywczych

Z. J. KOSIŃSKI Sp. z o. o.

Bydgoszcz, Gdańska 143, tel. 21-26 Oddział Jagiellońska 2

poleca budynie, galaretki, leguminy, proszek do pieczenia, esencje, aromaty i t. d. najwyższej jakości

UWAGA: Firma nagrodzona najwyższym odznacz. za swoje fabrykaty na Wystawie Cukierniczo Gastronomicznej w Gdyni.

NAJMODNIEJSZY NAJWYTWORNIEJSZY

Lokal Rozrywkowy

„Carioca"

Bydgoszcz, ulica Pomorska

Codziennie od godz. 21,00 *dancing połączony z programem artystycznym, przy udziale pierwszorzędnych sił. W niedzielę i święta od godz.* 17,00

„Five o'clock"

Bufet zaopatrzony w trunki krajowe i zagraniczne oraz dobrze pielęgnowane wina.

»LUKULLUS«

poleca swe

smaczne i odżywcze

czekolady, cukry i kakao.

Filie i reprezentacje w wszystkich większych miastach Polski.

Grajcie

wszyscy w obywatelskiej kolekturze

KAPTURKIEWICZA

Sp. z o. o.

PLAC TEATRALNY TELEFON 30-63.

Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. Bydgoszcz, ul. Poznańska 12-14.